

Latvijas
Arhitektu
savienība

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS

Skaistums — Ilgtspēja — Iesaiste
Anda Kursiša, LAS Valdes locekle
26.08.2025.

#NewEuropeanBauhaus

Jaunā Eiropas Bauhaus Latvijas kontaktpunkts

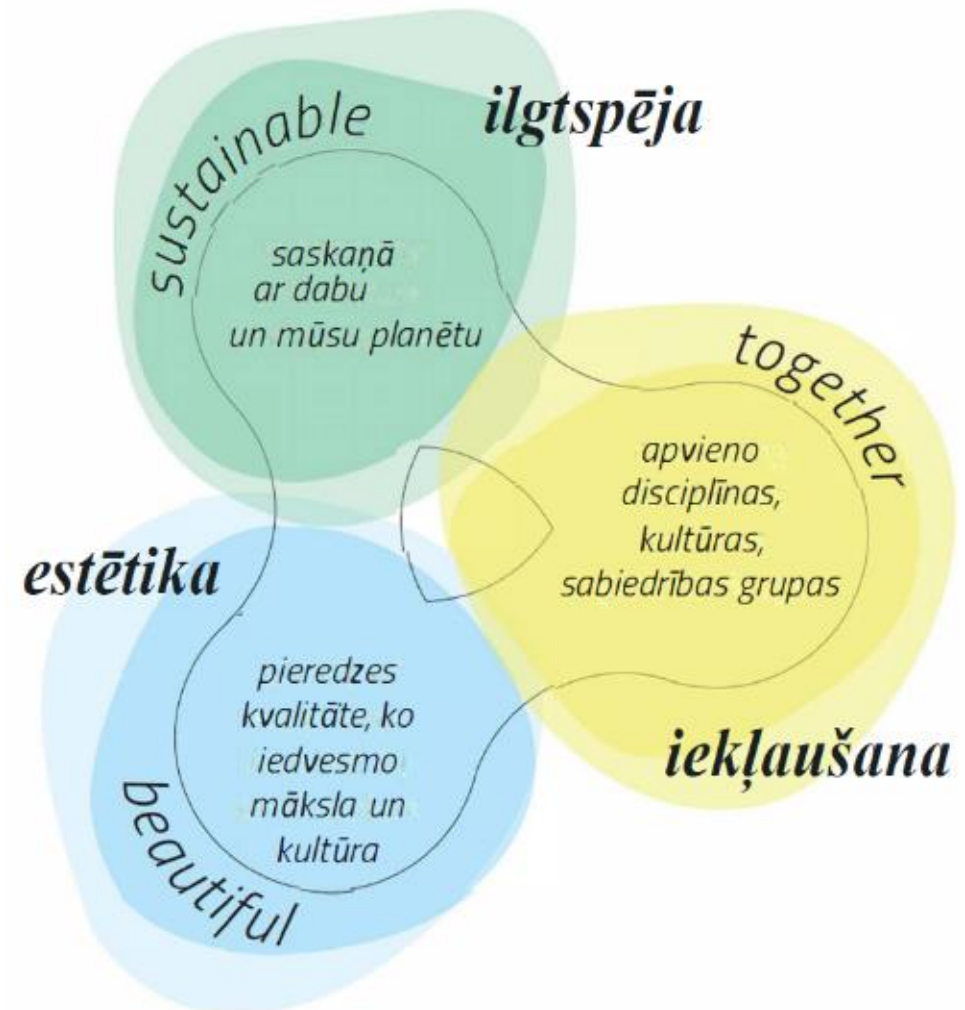
Kultūras ministrija

Latvijas Arhitektu savienība

LAS — JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS KONTAKTPUNKTS LATVIJĀ

- Informācija un konsultācijas
- Nacionālā un starptautiskā pārstāvniecība
- Izglītošana un kontakti

KAS IR EIROPAS JAUNAIS¹ BAUHAUS?

Tilts starp zinātni, tehnoloģiju, mākslu un kultūru

Dzīves kvalitātes standarts

Pārmaiņu kustība sabiedrībā

¹ Vēsturē slavenais BAUHAUS bija ietekmīga mākslas un dizaina skola Vācijā (1919-1933), kas apvienoja amatniecību ar mākslu un noformulēja modernisma principus arhitektūrā un dizainā. Tās dibinātājs Valters Gropiuss centās radīt jaunu dizaina valodu, kas būtu funkcionāla, vienkārša un atbilstoša rūpnieciskās ražošanas laikmetam.

KAS IR EIROPAS JAUNAIS BAUHAUS?

Skaistums

Ilgtspēja

Iesaiste

Publiskās infrastruktūras attīstība

Jēgpilna publisko iepirkumu īstenošana

Sabiedrības iesaiste

JAUNĀ EIROPAS BAUHAUS PRINCIPI

Radīt estētiski augstvērtīgas dzīves telpas ar kvalitatīvu dizainu un cieņu pret kultūru:

- Ilgtspējīga publiska vide, kas harmonizē cilvēku attiecības ar dabu
- Estētiska vides veidošana ar refleksiju par vietējo, lokālo un unikālo kontekstu
- Dažādu sabiedrības grupu vajadzību respektēšana, nodrošinot pieejamību visiem

Skola bez
adreses

NEB Eiropas
balvas finālists
2022

Pitrāga pietura
NEB Eiropas balvas
finālists
2023
Made Arhitekti

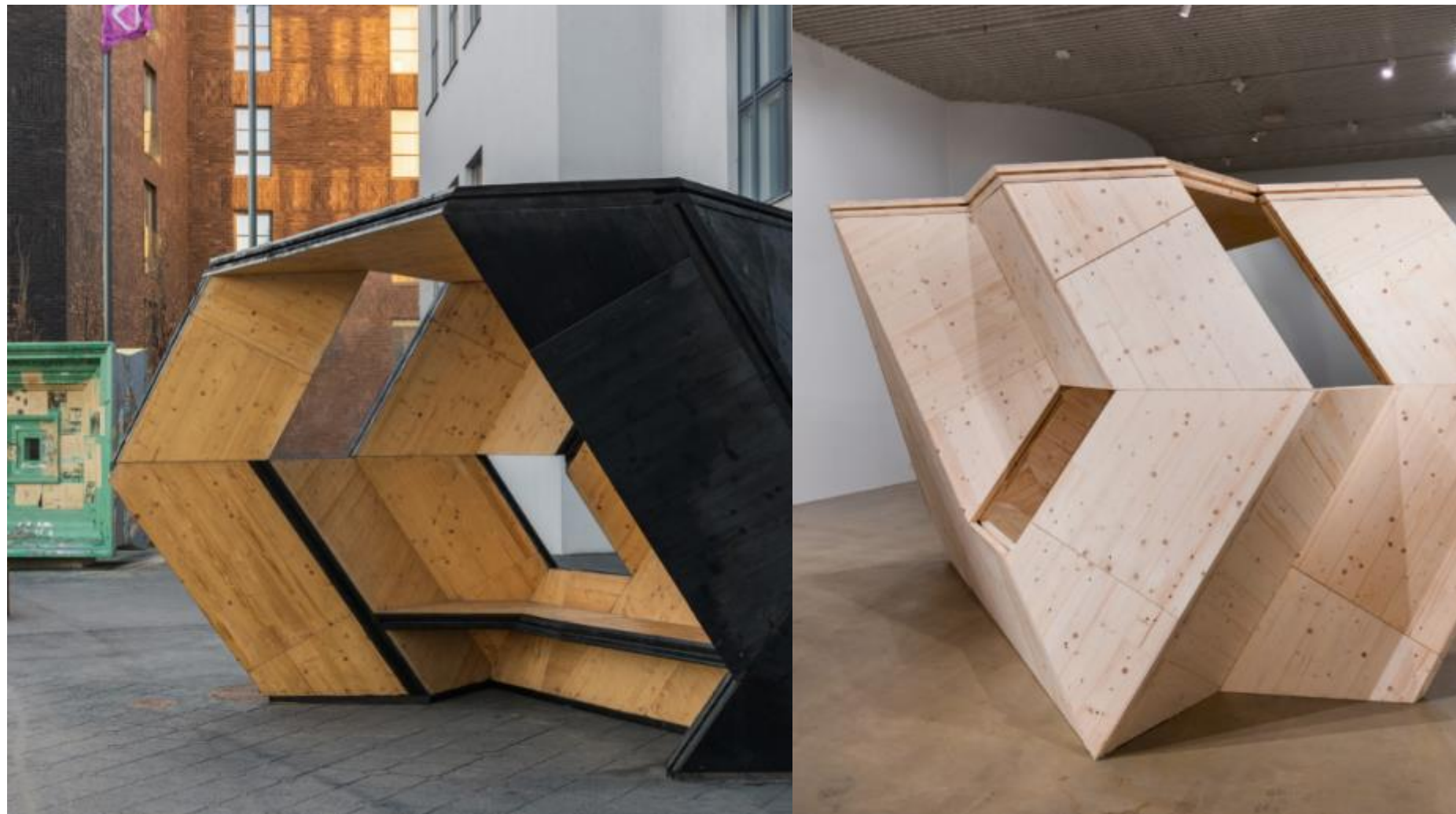
Liepājas restaurācijas centrs

Kuldīgas
Vēsturisko
dārzu tradīciju
atjaunošana
LAS
Jaunā Eiropas
Bauhaus balva
Latvijā
2024

Tallina —
ELEMENTerial
sabiedriskā
transporta
pieturu projekts

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: SKAISTUMS

Kā mēs to raksturojam:

- Skaistuma klātbūtne jaunradē – dzīves kvalitātes veidošana mūsu paaudzei un pēcnācējiem
- Vēsturiskā un kultūras mantojuma integrācija — vietējās identitātes un arhitektūras tradīciju izkopšana, vienlaikus tās modernizējot
- Uz lietotāju orientēts dizains — estētiska ēku un pilsētvides projektēšana, iedzīvotāju praktiskajām vajadzībām un ērtībām
- Adaptīvas dizaina metodes — elastīgas un pielāgojamas pieejas, kas ļauj ēkām un videi laika gaitā mainīties atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām

Kā mēs to varam īstenot:

- Metu konkurss vai cita radošā sacensība ar vērtēšanu pēc profesionāliem arhitektūras/dizaina kvalitātes kritērijiem
- Sagatavošanas stadijā un procesā jāiesaista profesionālus arhitektus un/vai ainavu arhitektus, dizainerus vai māksliniekus
- Jānodrošina sabiedrības iesaiste projektu satura apspriešanā

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: ILGTSPĒJA

Kā mēs to raksturojam:

- Dzīves kvalitātes uzlabošana — praktiskas pieejas, kas padara ēkas un pilsētas ērtākas, veselīgākas un patīkamākas ikdienas dzīvei
- Resursu efektivitāte — resursu taupīšana un racionāla izmantošana samazina izmaksas un uzlabo materiālu pieejamību nākotnē
- Vietējo materiālu un prakšu izmantošana — samazina transportēšanas izmaksas un veicina vietējo ekonomiku
- Plaši iedarbīgi risinājumi — vienas problēmas risināšana tā, lai vienlaikus sniegtu vairākus labumus (piemēram, zaļās zonas, kas gan uzlabo gaisa kvalitāti, gan nodrošina atpūtas vietas)

Kā mēs to varam īstenot:

- Iekļaut vismaz vienu dabā balstītu risinājumu, izmantojot gan "zaļo", gan "zilo" infrastruktūru
- Veicināt esošo pilsētas telpu izmantošanu, izvairoties no urbānās izplešanās — atjaunot vai rekonstruēt esošās teritorijas, atgriežot to funkcionalitāti
- Sniegt dabā balstītā risinājuma ekonomisko pamatojumu, ieskaitot uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksu analīzi

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS: IESAISTE

Kā mēs to raksturojam:

- Starpdisciplinārā pieeja — arhitektūras, inženierzinātņu, mākslas un vietējās kopienas zināšanu apvienošana, kas veicina inovatīvus risinājumus dzīves kvalitātes uzlabošanai
- Koprades un līdzdalības metodes — lietotāju iesaistīšana radošā dizaina procesā uzlabo rezultātu atbilstību reālajām vajadzībām
- Piekluves veicināšana – tiek dotas iespējas visām sabiedrības grupām, gan fiziskās pieklūstamības, gan cenas zinā
- Zināšanu apmaiņa — paraugprakses un inovāciju izplatīšana starp valsts reģioniem un

Kā mēs to varam īstenot:

- Projekta pasūtītāju sociālā atbildība
- Sabiedrības līdzdalība visa projekta gaitā
- Konkrēti risinājumi kopienas saskarsmes punktu veidošanai
- Praktiski risinājumi universālā dizaina principu piemērošanai

LAS IEPIRKUMU VADLĪNIJAS

- Mērķis — īstenot kvalitātes kritēriju pielietošanu arhitektūras iepirkumos
- IUB un LAS darba grupu kopdarbs — vētot kritērijus, veicot testus kritēriju piemērošanā un punktu apkopošanā
- Pieredzē balstīti ieteikumi — mērķa grupu aptaujas, intervējot valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvjus un arhitektu birojus

<https://www.iub.gov.lv/lv/arhitekturas-un-eku-projektesanas-iepirkumi>

NEB PAŠNOVĒRTĒŠANAS METODE

Latviski XLS tulkots un pieejams 4.3.2. metodikas sadaļā

Pašnovērtējumā izmantoti šādi kritēriji. Estētika, ilgtspēja, iesaiste, pārvaldība
Katrs kritērijs veido 25%, kopā 100%. Kopējais rezultāts

0-20%	Nepietiekams vērtējums
20-50%	Akceptējams rezultāts, ar piezīmēm
50-70%	Atbilstošs NEB kritērijiem, var būt ar piezīmēm
70-100%	Labā prakse NEB piemērošanā

Nr.	Kritērijs	
1.	Estētika	25 %
1.1.	Integrācija apbūvētajā un dabiskajā vidē	
1.2.	Lietotāja pieredzes kvalitāte	
1.3.	Projekta identitāte un mērķis	
2.	Ilgtspēja	25 %
2.1.	Aprite princips	
2.2.	Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām	
2.3.	Citi vides aspekti	
3.	Iekļaušana	25 %
3.1.	Fiziskā iekļaušana	
3.2.	Sociālā iekļaušana	
3.3.	Dzīvotspējīgu kopienu veidošana	
4.	Pārvaldība	25 %

NEB CEĽVEDIS

New European Bauhaus Compass

A guiding framework for decision
and project makers wishing to
apply the NEB principles and
criteria to their activities.

https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/use-compass_en

NEB INVESTĪCIJU VADLĪNIJAS

- Praktisks ceļvedis par NEB pamatvērtību un darba principu pielietošanu apbūvējamās vides projektos
- Investīciju vadlīnijas, kas palīdz investoriem pieņemt labākus lēmumus, skaidrojot, kā NEB var radīt pievienoto vērtību visām ieinteresētajām pusēm

NEW EUROPEAN BAUHAUS

INVESTMENT GUIDELINES

The Guidelines set the basis for how and why investments in built environment projects can be aligned with the New European Bauhaus.

They provide guidance on how to put NEB values and principles in practice in the various aspects of investment and project preparation, and concrete recommendations.

The NEB Investment Guidelines are the outcome of close cooperation between the European Commission and JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), an advisory programme funded by the European Commission and the European Investment Bank.

Jūrmalas parka atjaunošana Liepājā

Dailes teātra
priekšlaukums.
Latvijas
arhitektūras
lielā balva
2023.
Made Arhitekti

Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra teritorijas konceptcija

Cēsu radošais un digitālais kvartāls

Atbalsta centrs
“Pērle”.
Latvijas
arhitektūras
lielā balva
2022
Ēter un Rigers,
arhitektu biroji

LAS KONSULTĀCIJAS

- Sagaidām jūsu zvanu vai e-pastu
- Atrodam LAS ekspertu
- Organizējam attālinātu sapulci ar iesaistītiem speciālistiem, pēc nepieciešamības veicam ierakstu
- Sapulces laikā konsultējam, sniedzam rekomendācijas, nosūtam labās prakses piemērus, vai noderīgus dokumentus un saites
- Ja nepieciešams, vienojamies par papildus sapulcēm
- Konsultējam par Projektēšanas uzdevuma sagatavošanu
- Rekomendējam LAS pārstāvjus dalībai iepirkuma vai metu konkursa komisijā
- Palīdzam ar padomu tirgus izpēti plānošanā, un pretendentu loka paplašināšanā

Ierosinājumiem un saziņai:

anda.kursisa@latarh.lv, t. 26403930

**Latvijas
Arhitektu
savienība**

Torņa iela 11, Rīga, LV-1050, Latvija, tel. +371 67212802, +371 20028097
latarh@latarh.lv www.latarh.lv